

PETER MOČNIK - VELIKO IME SLOVENSKEGA ČEBELARSTVA ČEBELAR, PEDAGOG IN ORGANIZATOR ČEBELARSTVA NA KOROŠKEM

V Mežiški dolini je začel učiteljsko službo opravljati leta 1906-07 v Kottljah. Prof. dr. Franc Sušnik je v življenjepis pisatelja Prežihovega Voranca zapisal, da sta bila izmed vseh osnovnošolskih učiteljev zavedna Slovenca samo Ludvik Skalka in Peter Močnik.

Kot čebelar-organizator in pisec je začel objavljati že pred prvo svetovno vojno.

Dobro je poznal čebelarstvo na južnem Koroškem, zato je iztrgal pozabi prve poskuse organiziranja slovenskih koroških čebelarjev leta 1906 in pozneje leta 1913 (iz jubilejnega SČ ob 25-letnici izhajanja).

Že leta 1915 lahko v SČ zasledimo njegove članke, na primer Koroško čebelarstvo v številkah; v njem podrobno opisuje razmere leta 1910.

Leto pozneje: Čebele in rastline v medsebojnem življenju; Izboljšanje čebelje hrane, Kako proizvajajo čebelji vosek, Reja matic itd.

Tudi leta 1917 je napisal več člankov. Zbiral in objavjal je čebelarke pregovore, na primer Brez potu ni medu. Človek po svetu, čebele po cvetu!

Po razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 je bila južna Koroška pod upravo SHS razdeljena v coni A in B. Že spomladi leta 1919 je g. Močnik v Pliberku organiziral zbor slovenskih čebelarjev velikovškega okraja. Tja je bil namreč premeščen kot nadučitelj. Ustanovili so Slovensko podružnično zvezo s sedežem v Pliberku. Sestavljala so jo društva:

Črna pri Prevaljah	60 članov	Mežica	38 članov
Globasnica	22 članov	Žitara ves	21 članov
Kosaze	25 članov	Dravograd	23 članov
Prevalje	25 članov	Galicija	8 članov
Dobrla ves	25 članov	Pliberk	109 članov
Guštanj	25 članov	Železna Kapla	58 članov

Skupaj 12 podružnic s 427 člani.

V ČZ v Ljubljani so poslali resolucijo s predlogi in zahtevami po sodelovanju. Hkrati so se tudi čebelarji na Rožu organizirali v čebelarstvo podzvezo s sedežem v Borovljah. Vanjo je bilo vključenih osem društev s 186 člani. Skupaj je bilo leta 1919 na Koroškem 698 čebelarjev slovenskega rodu s 6805 čebeljimi družinami v različnih panjih.

ČZ v Ljubljani se je odzvala še istega leta. Najprej je poslala dva vagona sladkorja v Sinčo vas. Čebelarji so dobili le del tega sladkorja, kajti prav tedaj je tako imenovani "Volkswehr" zasedel vas in zaplenil sladkor (sladkorna afera - izguba 140.000 kron). Na Koroško so napotili tudi čebelarkega pospeševalca g. Okorna. V posameznih društvih je imel predavanja o prednostih čebelarjenja v AŽ panjih. Vsem 12 društvom so podarili po en AŽ in en premični panj (7-satni). Društvom v Mežiški dolini so dodatno poslali še točilo.

Razmere na južnem Koroškem so se začele zaostrovati. Ozemlje južno od Drave je izmenično prehajalo iz jugoslovanskih v avstrijske roke. Končna meja je bila določena leta 1920 s "plebiscitom", po katerem je južna Koroška z izjemo Mežiške doline in Jezerskega pripadla Avstriji. S tem je bil koroškim Slovencem zadan smrtni udarec, mejo so zaprli in izgubljen je bil čebelarke center v Pliberku. Predsednik črnjanskega čebelarkega društva g. Kuhar je pisal v SČ, da je čebelarjenja konec. Več stoletij so čebelarji iz te doline vozili čebele na jesensko ajdovo pašo v okolico Pliberka, vse do Drave. Sladkorja ni bilo in zime 1921-22 ni preživela več kot polovica čebeljih družin.

Peter Močnik se je moral umakniti na Prevalje, kjer je učil na osnovni šoli. Že leta 1921 je sklical čebelarje iz doline. Ustanovili so Guštanjsko podzvezo, vanjo pa so se vključila društva:

Leta 1922 je bil P. Močnik premeščen v Guštanj za šolskega nadzornika. Sprejeli so ga v

Črna pri Prevaljah
Mežica
Prevalje

Skupaj 147 čebelarjev.

Šentanel
Guštanj
Dravograd

vodstvo tamkajšnjega ČD. Istega leta je bil izvoljen v upravni odbor Čebelarске zveze v Ljubljani in njegov član je bil vse do leta 1939.

Vsa ta leta je skoraj do smrti pridno pisal v SČ. Zelo dobro je poznal medovite rastline in čebelje paše, zato je o tem napisal številne članke. Kot pisec je sodeloval tudi pri izdaji dveh delov "Sodobnega čebelarstva" leta 1955.

Njegova največja zasluga je, da je v težavnih predvojnih in povojnih letih združeval in vodil koroške čebelarje. ČZS ni bila nikoli do tedaj tako tekoče obveščana o tem, kaj se je dogajalo v naših krajih.

Koroški čebelarji se v spominu na tega velikega čebelarja pridružujemo mariborskim čebelarjem.

VZREJA MATIC BUKOVŠEK Z NAJDALJŠO TRADICIJO V SLOVENIJI

Ponujamo vam kakovostne, označene ter doma in v tujini priznane matice. Vzrejamo čiste kranjske sivke od izbranih matičarjev pod nadzorom KIS. Matice dobite od konca maja do konca septembra po pošti ali osebno na naslovu: Alojz Bukovšek, Golo Brdo 19, 1215 Medvode, tel. 061 612 428.

**IZ DOLGOLETNE ČEBELARSKЕ
PROIZVODNJE VAM PONUJAMO :
PRVOVRSTNE MEDOVE**

- kostanjev
- akacijev
- cvetlični
- gozdni med
- med v satju
- PROPOLIS
- KRAJNSKO
MEDICO
- MEDENO
ŽGANJE
- ČEBELJI
VOSEK



**POSTREŽEMO VAM TUDI S
KVALITETNIMI VINI IN
ODLIČNIM DOMAČIM ŽGANJEM**

- laški rizling
- belokranjsko
belo
- chardonay
- chardonay
pozna trgategv
- chardonay
izbor
- metliško
črnino
- gamay
- SLIVOVKO
- SADJEVEC

**VABIMO VAS NA OGLED NAŠEGA ČEBELARSTVA IN OGLED
VINSKE KLETI Z DEGUSTACIJO, LAHKO PA TUDI POSTREŽENO Z
JAGENJČKOM ALI ODOJKOM NA BELOKRAJNSKI NAČIN.**

DRUŽINA VABIDA

BOLDRAŽ 6, 8330 METLIKA

tel.: 068 58 302, 59 049

Za obisk in nakup se priporočamo!